

Historielagsnytt

Skogplanting i ca. år 1920

Foto: Utlånt av Fotogruppa

Første rekke, fra venstre: Einar Engen, Hans Haveråen, Asbjørn Bjørnsen, Kai Fjeld, Konrad Berntsen, Konrad Knutsen, Olaf Haveråen, Konrad Solbakken, Edvin Bråthen, Harald Nilsen (Høyfoss), Einar Amundsen. **Andre rekke, fra venstre:** Astrid Fossan (Lundeby), Ester Tollefsen (Kjøyta), Janna Kristiansen (Gravdal), Petrea Engelkor, Dagmar Amundsen, Ingrid Martinsen (Engen) - foran, Hjørdis Haugen (Lundeby), Minda Løkka, Jenny Furu vold (Haveråen), Johan Haveråen - foran, Olga Jørgensen (Bjørnsen), Gunvor Bergflødt (Solbakken). **Tredje rekke, fra venstre:** Jørgen Berntsen, Artur Solbakken, Karl Fossan, Oskar Lundeby, Helge Båsen.

*Redaksjonen ønsker alle våre lesere
en riktig god sommer!*

Innholdsfortegnelse

Minneord Hans Halden	S. 2
Referat fra årsmøte i Skoger Historielag	S. 3 - 4
Storflom i Leirelva	S. 5
Bjørgesetra 1930	S. 6 - 7
På besøk i fotogruppen	S. 8 - 9
Minner fra krigsårene i Skoger Sparebank	S. 10 - 11
Litt smått om stedsnavn	S. 11
Ungdomslaget anno 1940-45	S. 12
Glimt fra skolebenken	S. 12 - 13
Formannen har ordet	S. 14
Den raske replikk	S. 14
Sogneprester i Skoger Prestegjeld fra 1752	S. 14
Minner fra før traktoren kom	S. 15

Foto: Utlånt av Fotogruppa.

Grupper i Skoger Historielag

Skoger Bygdesamlinger:

Jørgen Borge tlf.: 32 88 54 46

Skoger Gamle Kirke:

Jean Lorange tlf.: 32 88 43 03

Fotogruppe og Gotiskgruppe:

Aase Tandberg tlf.: 32 89 18 73

Teatergruppa:

Karin Johansen tlf.: 32 80 06 18

Sti- og skiltgruppa:

Hans Halden tlf.: 32 88 40 57

Redaksjonskomité:

Jens Brekke tlf.: 32 80 05 20

Odd Steen tlf.: 32 88 03 35

Normann Solberg

Bjørn Eriksen

Anne Haugjord

Minneord Hans Halden

Med Hans Haldens død har Skogerbygda mistet en sambygding som vil bli savnet og husket i alle de kretser som han vanket.

I lokalavisene har vi kunnet lese om hans store interessefelt og de oppgaver han har tatt på seg og utført på en redelig og mønstergyldig måte.

Historielagsnytt vil med disse linjer fremheve hans store interesse og innsats for Historielaget og arbeidet i lagets mange undergrupper, i de senere år som en verdifull medredaktør i lagets avis. Med røtter i både Skoger og Konnerud hadde han stor kunnskap og interesse for vår nære fortid og samarbeidet med Hans var en berikelse for alle som fikk gleden av å samarbeide med ham.

Redaksjonskomiteen vil på vegne av lagets komiteer og utvalg fremheve hans redelighet og forbilledlig oppførsel i all sin ferd og gi uttrykk for takknemlighet for hans innsats og sorg over hans plutselige bortgang.

Referat av årsmøtet i Skoger Historielag

25 april 1999 på Skogvang

Tilstede ca. 40 medlemmer.

1. Åpning ved formannen som fortalte litt om hva som hadde foregått i 1998, og om planer for fremtiden. 1 minutt stillhet for å minnes Hans Skjeldrum og Hans Halden som var gått bort siden forrige årsmøte.

2. Valg av dirigent og referent
Dirigent: Jean Lorange - referent Hans-Jørgen Hansen Steen.

3. Årsberetninger. Styrets beretning ble godtatt uten bemerkninger. Teatergruppas beretning ble mottatt med strålende applaus. En ny stor sesong er over med oppføring av "Pensjonsalder ingen hindring" på Drammen Teaters hovedscene. Den samme forestilling ble gjen tatt 2 ganger på Sparebanken NORs Østersjøcruise påsken -98. Beretning vedrørende Skoger gamle kirke, Bygdesamlingen og Gotisk gruppe ble enstemmig godkjent. Historielagsnytt beretning.

Redaksjonskomiteens Odd Steen redegjorde for tanker om en forandring p.g.a. vansker med å skaffe tilstrekkelig stoff og at 2 gode medarbeidere var gått bort. Han antydte et samarbeid med RUNDTOM DRAMMEN. Forsamlingen ønsket ingen forandring foreløpig.

4. Regnskap. Regnskapet var ikke undertegnet av revisorene. Dokumentet ble fremlagt som viser at regnskapene er revidert og funnet i orden. Under fremføring av Teatergruppas regnskap forærte gruppas formann Jan S. Ekeberg kr. 10.000,- til bokkomiteen som bidrar til utgivelsen av den påtenkte jubileumsbok. Beløpet står på Teatergruppas Høyrentekonto. Alle regnskaper ble enstemmig godkjent.

5. Medlemskontigent. Denne ble enstemmig besluttet å være uforandret kr. 100,- for enkeltmedlem og kr. 150,- for ektepar.

6. Valg Se eget oppsett.

7. Eventuellt. Utgivelse av bok "Vandringer langs Verkenselva". Styret har i år besluttet å gi ut en bok som også blir å betrakte som en jubileumsbok i og med at laget i år 2000 runder 25 år. Boka tar for seg vassdraget fra Langmyrdammen på Konnerud til Hanevaldsdammen på grensen mellom Drammen og Sande. Det er nedsatt et eget utvalg innen historielaget og dette utvalget vil stå for prosjektet i samarbeid med en rekke ressurspersoner forøvrig. Ole Kr. Mortensen og Reidar Halden vil ha det faglige ansvar for h.h.v. tekst og fotos i boka. Vi er i gang med inn-samling til utgivelsen og har nå kommet opp i et beløp ca. 50.000,-. Bokkomiteen forutsetter og forventer at medlemmene støtter opp med å skaffe seg boken både til eget bruk og at den vil bli anskaffet som gave til kjente og kjære. Denne er beregnet utgitt høsten år 2000 og vil passe godt som julegave.

8. Om Drammen Havn. Etter kaffepausen med loddsalg ble filmen "Om Drammen Havn" vist av filmskaperne Bjørn Aaby og Holger Hal-kjær. Filmen omhandler en stor og viktig arbeidsplass i Drammen Kommune. Vi ble imponert over hva filmskaperne hadde fått med av livet på en havn - flott filmatisering med informativ tale.

9. "I drosjekø" enakter v/Kai Roger Olsen. Årsmøtet ble avsluttet med denne sketsj fremført av Kai Roger Olsen som er et skattet medlem i vår teatergruppe. Her er det gjøglerglede og skuespillerkunst. En morsom avslutning på et hyggelig årsmøte.

10. Tillegg. Til nytt medlem i Skilt- og boplasskomiteen ble valgt Kjell Amundsen.

Fortsetter neste side ...

Valg i Skoger Historielag 25 april 1999

Hovedstyret: Leder velges for 1 år.
 Styremedlemmer forøvrig for 2 år
 Varamedlemmer velges for 1 år.
 Revisor/vararevisorer: velges for 2 år.
 Valgkomiteen: Medlemmer velges for 2 år
 Varamedlemmer velges for 1 år
 Komiteen velger selv sin leder

Hovedstyret	Sittende	Valg for 1999	På valg
Leder	Jean Lorange	Jean Lorange	2000
Styremedlem	Edith Sollie	Edith Sollie	2001
	Arild Sønstrød	Inger Johnsrud	2001
	Hans-J. Hansen Steen	Hans-J. Hansen Steen	2000
	Gunnar Engen	Gunnar Engen	2000
	Reidar Halden	Reidar Halden	2000
	Karin Johansen	Karin Johansen	2000
Varamedlem stret	Inger Johnsrud	Øivind Pedersen	2000
	Hans Halden	Normann Solberg	2000
Revisorer	Jan S. Ekeberg	Jan S. Ekeberg	2000
	Egil Eskerud	Hans Gundesø	2001
Vararevisor:	Hans Gundesø	Solveig Steen	2001
Valgkomite:	Ellen Hagen	Ellen Hagen	2000
	Bjørn Eriksen	Bjørn Eriksen	2000
	Jens H. Brekke	?	2001
	Per R. Thoresen	?	2001
Varam.	Normann Solberg	?	2000
Valgkom.	Ole D. Sofienlund	?	2000
Arrangements- komite	Anni Isaksen	Anni Isaksen	2000
	Björg Halden	Björg Halden	2000
	Øivind Pedersen	Øivind Pedersen	2000
	Ellen Engen	Ellen Engen	2000
	Per Isaksen	Per Isaksen	2000

Storflommen i Leirelva

Skrevet av Nils Sunne

Ja, jeg husker den godt. Det var første juli I 1939 - en lørdag. Jeg hadde sykkel på arbeidet den dagen fordi vi sluttet klokken ett. Og det gikk ikke noe tog før klokka halv tre. Da jeg kom til Rundtom begynte det å regne, men jeg fortsatte selvfølgelig videre. Da jeg kom til "Berjen I dælane", som vi sa (det var kjøpmann Berg som drev kolonial der), så begynte det å styrtregne. Jeg gikk da inn på den store verandaen og sto der en stund og ventet på at været skulle gi seg. - Hvilket det ikke gjorde. Etter en stund syklet jeg videre og ble enda våtere - så våt at jeg kjente vannet renne nedover ryggen min.

Da jeg kom hjem sto Gudrun, kona mi, midt på gulvet helt forskrekket for lynet hadde ødelagt sikringstavla. D.v.s. et kulelyn hadde kommet trillende inn på ledningen. (Det er noen som sier at kulelyn ikke eksisterer).

Da hurtigtoget kom til Skoger stasjon ble det stoppet der og ble stående. Årsaken var at banelegemet var ødelagt av Leirelva i Kobbervikdalen. Langt om lenge kom det biler og hentet folkene fra toget. Hele kvelden ble togpassasjerene fraktet med biler mellom Skoger stasjon og Drammen.

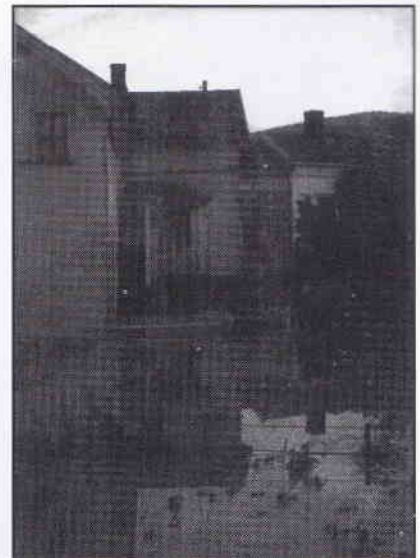
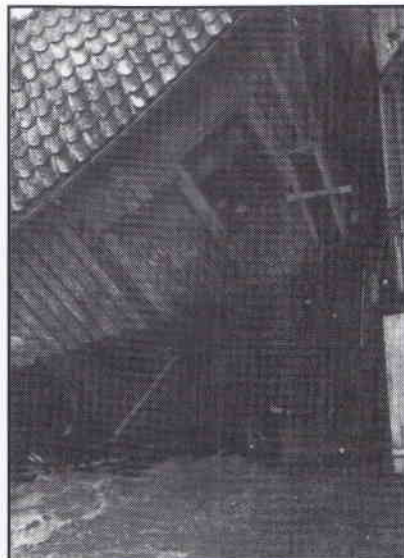
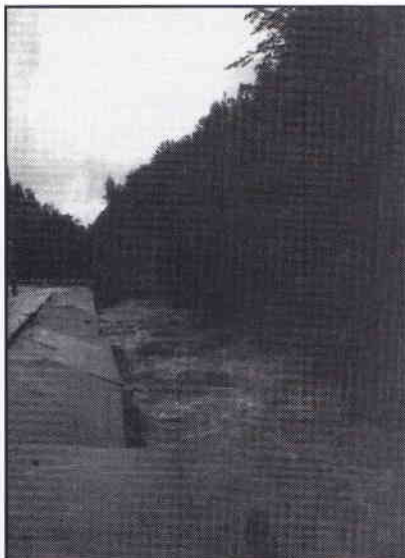
Det sto en halv meter vann over Rundtom - fortalte en bilist meg senere. «Jeg fikk

tom - fortalte en bilist meg senere. «Jeg fikk snudd I en fart og kjørte over Eikhaugen". En annen bilist fortalte til en drammensavis at han møtte flommen ute I Kobbervikdalen. Og fikk slengt bilen opp I en sidevei og reddet både bil og passasjerer. En bil ble tatt av flommen og reist opp etter et tre. Passasjerene og bilføreren ble reddet, men bilen sto opp etter treet til dagen etter.

Flere hus ble skadet, et uthus ble tatt av flommen - et annet mistet noe av grunnmuren. Det ble fortalt, om det er sant eller ikke, en dame hadde akkurat vært på utedoen sin og så ut vinduet da den forsvant like etter med flommen.

De som bodde på den venstre siden av hovedveien mistet veiforbindelsen sin.

Regnværet var helt lokalt, en kan nesten si at det var bare over Skoger det herjet. På Åssiden regnet det bare normalt, likedan i Sande. Folk i Sande kunne ikke forstå hvorfor Sandeelva ble så flomstor. De var redde for at Fossbrua skulle bli tatt av flommen, fortalte Torleif Frydenberg meg. Flommen forandret Fostvetfossen i det muren ble ødelagt. På Øra lå en masse tømmer og hadde dette blitt tatt av flommen hadde Fossbrua sett sine siste dage.

Bjørgesetra 1930

Skrevet av Lillemor Borge

Foto: Privat eie av Lillemor Borge

I historielagets hefte "Folk og får" er dette fotografiet gjengitt i et lite format. Jeg er så heldig å ha fotografiet, og fikk det forstørret til å passe inn i Historielagsnytt's dimensjon. Detaljene kom tydeligere fram, ikke minst Netta Gravdals protese. "Netta med trebeinet" har blitt en legende, og hennes historie er kjent for alle med interesse for gamle boplasser, og livet som utfoldet seg på Vestskauen i gamle dager. For eventuelle "uvidende" lesere vil jeg bare i korthet fortelle at Netta ble født på Gravdal i 1865, og vokste opp der i kummerlige kår. Hennes mor - Anne skulle hjelpe noen bygutter å finne rett vei til Prest Slettås. Takken var at hun kom i "uløkke".

fastslått, men ryktene gikk om en velstående kar som aldri tok kontakt. Man fikk greie seg som best man kunne på den tiden. For Anne og Netta ble det dyra som skaffet utkomme. Og det var dyra som avgjorde deres skjebne. Anne ble stukket av en orm og døde. Ei ku tro på Nettas fot. Det ble betennelse og etter en tid koldbrann. Benet ble amputert over kneet, og et trebein med en jernring nederst fikk holde som framkomstmiddel i de 30 årene hun var seterbudeie på Bjørgesetra. Historien om Netta er lang og spekket med dramatisk. Men jeg avslutter med at jeg som småjente traff henne flere ganger da hun besøkte min bestemor - Berthea Fjeld på Furuvold.

Jeg vil tilbake til fotografiet der Simen

Horgen står til venstre. Han var en flittig turgjenger på Vestskauen. Ikke bare var han opptatt av naturen og dyrelivet, men stadig på jakt etter motiver han senere festet til lerretet. Med pensel og farger tryllet han fram bilder i fritiden. Vi møter dem i mange stuer i bygda. Ikke minst gamlekirken var et kjærte motiv for Simen, og de finnes i mange trykk. I gravkapellet ved Skoger kirke er frontveggen utsmykket av Simen Horgen. Kapellet brukes svært sjelden nå, det betyr at mange kanskje aldri har sett dette vakre kunstverket.

Turer og omvisninger har blitt en viktig del av skole og foreningskulturen. Det hadde vært fint om kapellet gled inn som en attraksjon, vel verdt å merke seg. Simen var en foregangsmann på flere områder, bl.a. tok han filmopptak fra livet i bygda lenge før krigen. Det ville vært galt å presentere dette, snart 70 år gamle fotografiet, uten å ta med et tversnitt av de to gutta til venstre og deres historie. Olaf Haveråen står der opptatt av kua. Jeg husker han fra barndommen som lekekamerat og nabo. Fra 14 års alderen gikk han inn i skogsarbeidet.

Det gjorde alle de fem Haveråengutta før de slapp øksa, og brøyta seg vei videre med de gode evnene de var født med. Olaf havnet i skoleverket og endte opp som rektor ved Konnerud skole. Som lærer under krigen var han med i den store og umenneskelige deputasjon av lærere som rystet oss alle. Noen kom aldri tilbake, men Olaf overlevde og satte spor etter seg som en dyktig skolemann.

Damene på fotografiet er ukjente. Med flagrende skjørt og sandaler er de neppe turgåere av profesjon. Jeg vurderte å sladde dem bort før jeg forstørret fotoet, men da hadde den fine blomstrete kviga også forsvunnet. Kanskje noen kan fortelle hvem damene er? Da slapp de stå der som statister blandt de andre tre som på hver sin måte har skapt historie i Skoger.

Lillemor Borge

Redaksjonskomiteen sender stafettpinnen videre og håper noen kan supplere med noen ord om damene.

Annette (Netta) Gravdal fotografert på Bjørgesetra på Vestskogen i ca år 1930. Hun døde i 1941. Foto: Utlånt av Fotogruppa.

«Netta med trebeient» fotografert på Bjørgesetra sammen med Simen Horgen. Foto: Utlånt av Fotogruppa.

På besøk i arkivene til Skoger Historielags fotogruppe

Som den oppservante leser sikkert har merket seg, har Rekaksjonen var på besøk i Skoger historielags fotoarkiver. Vi ble hyggelig takk i mot av Åse Tandberg og Helge Furuvoild. Vi ble fortalt diverse historier rundt bildene. Og fra Helge Furuvoild tar vi også med historien om elgen.

Vi takker for oss og kommer gjerne igjen!
Red.

Elgjakt 30 sept. 1918. Elgen veide 72 bismerpund = 432 kg. Foto: Utlånt av Fotogruppa

Elgfallet ca. 1890

I 1890-årene var det lite elg - ikke som nå hvor man i 1999 hadde fellingstillatelse på x-antall elg. Jørgen Dahlen, en av personene på bildet hadde en dag sett en elg på skauen, men visste ikke hva slags dyr det var. Han dro til bygda for å fortelle hva han hadde sett.

Ut i fra bildet kan en se at det ble felt elg til tross for dette. - Kanskje var det nettopp selvsamme elgen Jørgen hadde sett?

Fra venstre: Wilhelm Stibolt, Edvard Bråthen, Per Stallane, Anders Løkka, Jørgen Dahlen, Engbret Enga, Erik Furuvoild, Kristian Gravdal.

Foto: Utlånt av Fotogruppa

Fløtergjeng i ca år 1920. Foto: Utlånt av Fotogruppa

Tommerfløting ved Majordammen

Fløytetekarer i ca år 1920.

Fra venstre: Emil Tollefsen (KJøyta), Håvald Engen, Oluf Haveråen, Olaf Halvorsen, Harald Haveråen, Oskar Lundeby, Ole Syvertsen, Anders Løkka.

Foto: Utlånt av Fotogruppa

Minner fra krigsårene i Skoger sparebank

Skrevet av Hans Skjeldrum

I forbindelse med markeringen av bankens 130 års jubileum I 1989 ble det utgitt en uhøytidelig beskrivelse av dagligdagse hendelser I banken for distribusjon til medarbeidere og tillitsvalgte.

Beskrivelsen omfatter en 50 års periode 1938 -1988 og var skrevet av Hans Skjeldrum og Odd Steen som begynte i banken henholdsvis I 1938 og 1945.

For i ettertid å illustrere endringene i samfunnet vil trolig enkelte avsnitt ha interesse også I dette blads lesekrets og vi har valgt Hans Skjeldrums avsnitt om krigsårene i banken som bidrag til Historielagsnytt.

Red.

Krigsårene

Krigens dager var en vanskelig tid for alle, også for banken I den daglige virksomhet.

Etter sjokket den 9.april 1940 fikk banken allerede dagen etter "run" av innskyterne. Da banken åpnet lokalet stod det lang kø utenfor, og banklokalet var fullt hele dagen av innskytere som ville ta ut hele sitt innestående i banken. Årsaken var sikkert den alminnelige usikkerhet for pengenes verdi, og at folk ville sikre seg kontanter til innkjøp av livsfornödenheter.

Bankens ledelse bestemte med en gang at uttak måtte begrenses til kr. 25,- pr. person pr. dag. Banken gjorde bruk av bestemmelsene om oppsigelse, som for sparevilkår var 3 måneder. En bestemmelse som ellers ikke ble anvendt. I tillegg til det lille beløp som de fikk utbetalt, sa de aller fleste innskytere opp sine kontoer.

En periode fremover var det kø og pågang etter å få ut penger, men når krigshandlingene var over, stilnet dette av.

Av andre problemer i det daglige, var mangelen på fyringsolje, og banken måtte gå

over til vedfyring. Det ble tilkjørt ved med jevne mellomrom, og da måtte vaktmesteren ha hjelp av funksjonærene for å stable veden i kjelleren etterhvert som man lempet denne inn et vindu. Selv banksjefen var med på denne jobben.

Det var ikke mulig og fyre rundt med ved, og selv om vaktmesteren var oppe grytidlig om morgenen og fyrte opp, var det vanskelig å få varmet lokalene skikkelig opp, især fra morgenen av. Dertil kom at de første krigsvinterene var særlig kalde. En dag var en eldre innskyter innom banken, og litt plaget av det kalde været så sa han: "Jeg må få ut noen kroner hos dere i dag. Jeg må kjøpe meg et ullteppe. Jeg har inga kjerring lenger, og da det er så gresselig kaldt å ligge foruta ullteppe". Funksjonæren som ekspederte spurte om beløpets størrelse, og det var 100 kroner. En kvitteringsblankett ble gjort istand, og innskyteren kvitterte for beløpet med å skrive "Christian". På anmodning om at han også burde skrive etternavnet svart han at "døm kaller meg bare Christian", så det fikk være nok.

En av de kalde dager, først på året i 1941, hadde fløtøren i vanntroa utenfor banken frosset fast, og vannet stod og rant ganske lenge. Det la seg blank, fin is rundt hele kvartalet ved banken. Det skulle på dette tidspunkt avvikles Norgesmesterskap på skøyter på Marienlyst, og vaktmesteren ringte til byingeniøren og spurte om det var rundt Skoger Sparebank Norgesmesterskapet skulle avvikles.

Etterhvert som tiden gikk begynte mangelen på varer og drivstoff å gjøre seg gjeldende. Bilkjøring var forbudt uten spesiell tillatelse. Mangelen på forsyninger skapte problemer for banken med å få avviklet forstanderskapsmøtene på anstendig vis. Det måtte fikses litt her og litt der for å få dette til. Noen ganger ble møtet holdt på Austad, hvor banken i forståelse med kommunen og lensmannen disponerte kontorene i tillegg til herredsstyre-

salen til møtene. Kortspillet foregikk fortrinnsvis på lensmannskontoret.

Siste gang det var forstanderskapsmøte på Austad var antagelig i 1942. Mat og drikke var det noenlunde bra med da, men hjemreisen bød på problemer for enkelte. Det var bestilt rutebil til hjemreisen kl. 01.00, og rutebil drevet av knott kom til avtalt tid og tok med de som infant seg.

Rolf Ulleberg, som var med i forstanderskapet, var på det tidspunkt sjef for forsyningsnemda i Skoger, som hadde kontorer i sidebygningen på Austad. Han hadde invitert med seg to Skauerbøringer inn på sitt kontor for en prat over pjolterglasset. Når disse karene omsider begynte å tenke på hjemturen, var bussen reist. Ingen hadde i tankene at det skulle være noen i sidebygningen som skulle hjem.

Drosje eller annen reisemulighet fantes ikke. Karene besluttet seg da til å ta beina fatt, og fant ut at de måtte gå Fjellsveien. Det hadde i løpet av kvelden og natten falt ca. 10 cm løs snø. Og det ble en tung marsj opp de gamle Fjellsbakkene. Pjolteren de hadde satt til livs i løpet av kvelden gjorde sikkert ikke situasjonen bedre. Da de kom til Fjell var de helt utkjørt og orket ikke mer. De kjente Daae på Fjell, og besluttet seg til å gå innom der og banke på, men hoveddøra sto ulåst slik at de kunne gå inn å sette seg i en god stol.

Martin Daae og frue sov i et rom ved siden av stuen. Frue Daae våknet i det hun hørte at det gikk i dørene. Hun gløttet på stuedøren og fikk se det satt to karer der. Den ene sa at han trodde Daae sikkert ikke hadde noe imot at de satt der. Hun sa ifra til Daae at det satt to karer i stuen. Noe forundret over situasjonen kledde Daae seg og gikk inn til karene som han kjente godt, men de hadde slumret av. Daae fant at han måtte ta en prat med dem, og enden på visa var at Daae måtte kjøre karene hjem med lastebilen sin utpå morgenkvisten.

Litt smått om stedsnavn

Nesten daglig rir ungjenter og andre forbi hos oss i Løkka. Nå i vår har noen av hestene fått den vanen å legge fra seg sine "pærer" ved garasjen vår.

Første påskedag falt det seg slik at tre ryttere kom forbi mens jeg puslet med noe ute. Jeg fant tiden inne til å påpeke forholdet. Den voksne damen forstod straks problemet, ikke minst fordi den bakerste hesten i samme øyeblikk la fra seg en anseelig porsjon. Hun ba straks ungjenta stige av og sparke møkka ut i veigrøfta.

Jeg hadde moro av å fortelle litt om hesters vaner, og at de gamle hestekarene ofte hadde navn på denne formen for faste avføringsplasser. Dette viste seg og være nytt stoff for rytterne. Så slo det meg at det kanskje kunne være på sin plass med litt gammelt, kjent på et noe udelikat felt. Derfor disse linjer.

Hestene "stallet" eller "stalla", som de gamle sa. Stedsnavn med tilknytning til dette fenomenet finnes i ulike varianter mange steder. Her på Vestskogen har vi iallefall to navn som skriver seg fra slik stalling. I åsen ovenfor Gravdal finner vi Stallbakken, og innenfor vannet Løken ligger Migarmyra. Om de to navnene Stallane og Bjørkestallane har samme opprinnelse, skal jeg ikke kunne si, men usannsynlig er det ikke.

Hest og hestekjøring har gitt opphav til andre navn også, f.eks. Bakselabakken og Kippen; det siste oftest i sammensetninger som Øyvannskippen, Løkmyrkippen og Kippermyra. Videre har vi Hestebakk, Hestskobakken, Merrafllåa og Gampemyrene. Antakelig kunne man skrevet en avhandling over emnet: Navn i skog og mark med tilknytning til vår gamle sliter, hesten.

Sverre Skurdal

Skoger Ungdomslag på havetrappen i Skoger Prestegård

Bildet er tatt under krigen mellom 1940 - 45 da Skoger Ungdomslag måtte innstille lagvirksomhet og sogneprest Andreas Birkeland og frue Solveig samt barna Helge, Vera og Solveig åpnet prestegården for ungdommene.

Vi appellerer til leserne om å kjenne igjen «gamle» kjente og kjære.

Glimt fra skolebenken . . .

Historielagets gotiske gruppe er en interessant bidragsyter til Historielagsnytt. Denne gang har vi fra Nora Unelsrød fått overlevert kopi av et brev fra Rødskogen skole adressert til prestegjeldets sogneprest Lorentz Holtermann. Brevet gjelder en anmodning om tiltale for Forstyrrelse av ordensfreden ved skolen og vi gjengir brevet i samtidens språkbruk:

Forstyrrelse av ordensfreden ved Rødskogen skole i 1887.

Hrr Sognepræst Holtermann!

Da det indtraf idag, at 7 Børn af 5.te Klasse ikke i Hjemmet havde forberedt sig det mindste paa sin Geografilekse, og et Par av dem angav som Grund, at de af sine Forældre blev nægtet at læse paa slikt, var jeg nødt til at bede dem sidde igjen, skulle jeg hjælpe dem med at lære lidt. Da de andre Barn Kl.12 vare gagne, begyndte jeg med disse gjensiddende at gjennomgaa Leksen paa ny efter Læsebogens 3die Skoletrinn, og havde vi om Norges Næringsveie og begyndte med Agerbruget. Da jeg havde holdt paa en liden Stund, maaske 1/2 Time, blev Døren til Skolen pludselig revent op, og ind for Enken efter Mads Kristensen p. Rødskoven, hvis Søn var en av de gjensiddende. Hun spørger da, hvorfor hendes Søn skal sidde igjen, hvortil jeg svarer, at han skal læse. Hun spørger da, hvad han skal læse og jeg svarer, at nu holder vi paa at læse i Læsebogen. Hun skriger da ud, at han aldrig skal læse andet end Katekisme, Forklaring og Bibelhistorie og bekræfter sin Vilje med Slag i Pulten nær foran mig og paabyder Sønnen at lægge bort Bogen og følge hende hjem, hvilket hun gjentager to Gange og samtidigt stamper i Gulvet. Jeg svarer at Gutten faar nok sidde til jeg bliver færdig, og forlanger jeg, at hun skal gaa, da hun forstyrrer Skolen; thi jeg er midt i Undervisningen. Hun vil ikke forlate Huset før Gutten følger og holder ved, at Gutten ikke skal læse slikt. Jeg gaar da hen, lukker op Døren og beder hende gaa og, da hun ikke vil gaa, men bruger en grov Mund, tog jeg hende i Armen og fik hende ud og da jeg havde lukket Døren igjen, rev hun tvende Gange i Døren og ville med Magt ind igjen, saa jeg maatte holde Døren for hende en Stund indtil hun fjernede sig.

Efter dette er jeg herved nødt til i Ærbødighed bede hende sat under Tiltale for Forstyrrelse

af Skolefreden; thi vel var de øvrige Børn gaaet hjem, men for disse 7.s vedkommende holdt jeg fremdeles paa med Undervisningen. De gjensiddende, som altsaa var Vidner til, hvad her er berettet og som kan afgive Forklaring, vare :

Kristian Halvorsen, Ingvald Nilsen og Anders Madsen, alle Rødskoven, Martinius Andreassen og Kristiane Nilsdtr. begge fra Hagen, Elise Martinsdtr. og Hanna Ellefsdtr. fra Grønvold.

Jeg kan paa ingen Maade lade dette hengaa uden offentlig Paatale, saa meget mere, som hun tvende Gange tidligere har overfaldt mig med en grov Mund.

Rødskovens Skole, den 26. November 1887.

Ærbødigst
J. Reiersen

Som hr. Reiersens medlærer maa jeg tiltræde hans begjæring om at den nævnte forstyrrelse af skolefreden maa blive paatalt, da sligt er til saa stor skade for vor fælles gjerning, og, for at dels kunde blive forklaret at ligesaa vel de i de boklige fag foreslaatte lekser skal læres, hvad vistnok endel forældre her tror at kunne negte.

Rødskoven skole d. 28/11 87.

Ærbødigst
G. M. Andreassen

Formannen har ordet

Endelig ble det slutt på en lang vinter, med mye sne og kjølig vær, men siste del av mai og nå i juni har det vært fint med spiring og fine farger. Historielaget hadde sine tap i og med at to meget verdifulle medlemmer, Hans Skjeldrum og Hans Halden, falt bort. Det blir et savn som vi må komme over.

Historielagsnytt kommer med sitt vanlige vårnummer og vil sikkert holde samme gode kvaliteten som før. Gotisk gruppe er godt i gang med transskribering av gamle regninger for utførte arbeider på Skoger gamle kirke. Søndag 30. mai ble nok en vellykket «Rønnehuedag» avviklet i strålende fint vår- vær, med ca. 600 mennesker og et fint skuespill av våre flinke skuespillere i «Det dramatiske selskap». Stor jubel som de mange dyktige medlemmer fortjener, og særlig forfatteren, Goro Halden, som riktig utfoldet seg i fine situasjoner, godt humør og fine replikker. Styret gir dem sin uforbeholdende takk og ros!

Problemene er stadig Borgesamlingen og fotogruppen. Mulighetene kan oppstå, men svinner igjen. Men vi gir oss ikke, og vi håper at vi kan glede med gode løsninger. Det nye styret er etablert med noen forandringer som vises i referat fra årsmøtet. Det planlegges et fellesmøte med Konnerudgrubenes venner til høsten, men det vil bli avertet. Styret og formannen ønsker alle medlemmer en riktig god sommer.

Jean Lorange

Sogneprester i Skoger Prestegjeld fra 1752

Skoger ble utskilt fra Sande i 1752 og Christoffer Paul Hammer, som på den tiden var kappelan hos sognepresten i Sande, ble sogneprest i det nye Skoger prestegjeld med Konnerud og Tangen som anneksogn.

Fra Historielagets gotiske gruppe har Historielagsnytt fått tilsendt en oppstilling over de 16 sogneprester som har virket i Skoger gjennom nær 250 år.

Red.

1.	Christoffer Paul Hammer	1752 - 1768
2.	Andreas Chr, Henne	1768 - 1772
3.	Frantz Philip Hopstock	1772 - 1773
4.	Peter Chr. Grønbeck	1773 - 1802
5.	Andreas Jacob Lund	1802 - 1842
6.	Christian Fredrik Winsnes	1843 - 1850
7.	Hans Nilsen	1851 - 1866
8.	Conrad Aars	1867 - 1877
9.	Lorentz Holtermann	1878 - 1892
10.	Peder Olsen Megrund	1893 - 1918
11.	Martin Fredrik Thomter	1919 - 1936
12.	Andreas Birkeland	1939 - 1954
13.	T. Ingemar Engeland	1955 - 1969
14.	K. Juul Johansen	1969 - 1971
15.	A. K. Torgersen	1971 - 1980
16.	Bernt Vogt Ramslie	1980 - ennå

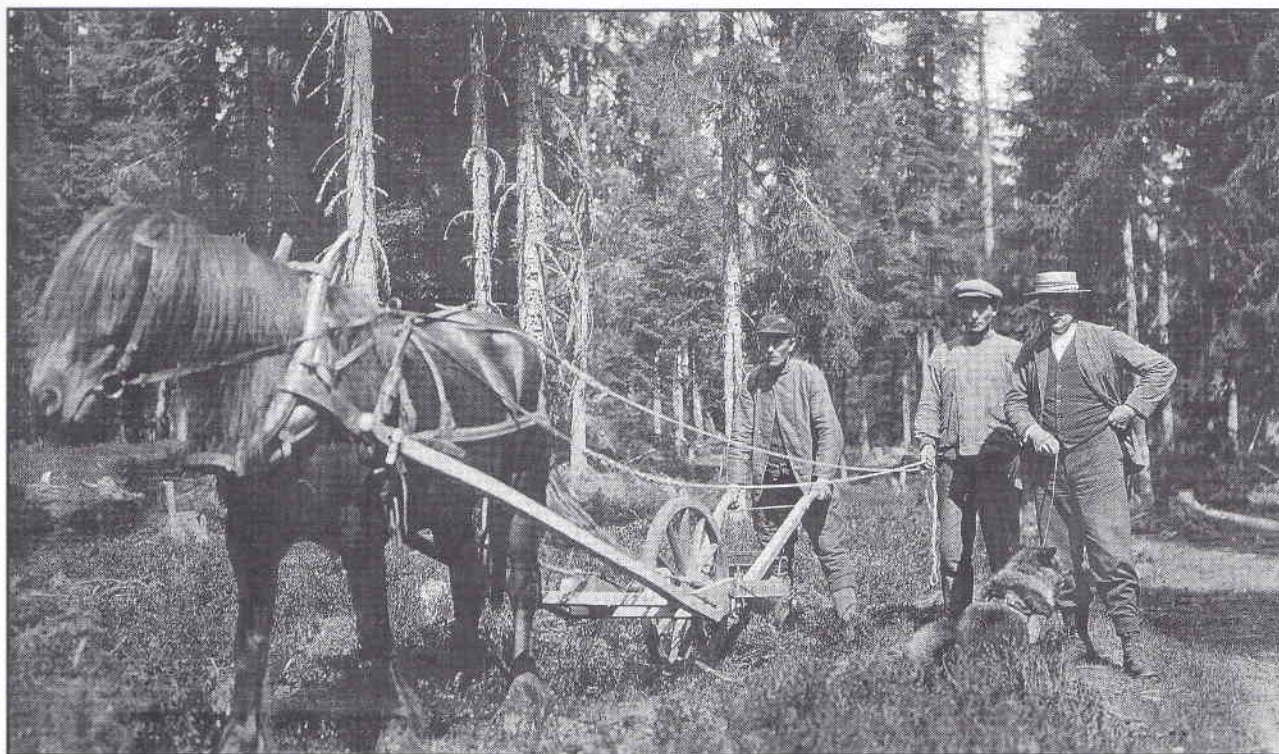
Den raske replikk

Omgangstonen i miljøet rundt Drammens Glassverk var spesiell, «saftig» og spontan, noe følgende gjenfortelling av en tidligere glassverksarbeider gir et eksempel på:

En dag under krigen kom ei kjerring «seilende på baken» ned en isbelagt bratt vei i

et av boligområdene. En kar som stod i veikanten fant grunnlag for følgende spørsmål:

«Å langt ska' du a' dø?» «Så langt rævva holder», svarte kjerringa og seilte videre.

Minner fra før traktoren kom

Fra Kristoffer Haldens fotoalbum er utlånt et bilde av «Gundsebronen», en framifrå god skogshest som tilhørte Selvik Bruk. Den ble i flere år benyttet til tømmer- og vedkjøring av Johan Halden som står med tømmene sammen med to karer som kanskje noen av bladets lesere kan ha opplysninger om.

Red.

På vei til Plassane i 1924

Foto: Utlånt av Fotograppa

Borken til Karlsen. Fra venstre: Asta Karlsen, Asta Hoff, Gudrun Hoff,
Sverre Hoff, Einar Hof og Kåre Hoff

